

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. проректора з
науково-педагогічної та
навчальної роботи
Олег МАКСИМЕНКО
«15» вересня 2020 року

**ПРОГРАМА
ТРЕНЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ**

для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»
галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

3 курс

**Полтава
2020 рік**

Програма тренерської практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 8 с.

Розробники:

Камерилов О.Є., майстер спорту з веслування, заслужений тренер України, заслужений працівник фізичної культури та спорту України, Відмінник освіти України старший викладач кафедри фізичної культури та спорту;

Пермяков О.А., доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Цілов'яз А.Т., доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат педагогічних наук, доцент;

Кострома Т.В., заслужений тренер України, провідний тренер збірної України з веслування на байдарках і каное.

Погоджено

Гарант освітньої програми «Фізична культура і спорт» Синиця Т.О., к. фізвих.н.

Керівник групи забезпечення спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»

 Рибалко Л.М., д.пед.н., ст.н.сп.

Розглянуто та затверджено:

на засіданні кафедри фізичної культури та спорту

Протокол від «03» серпня 2020 року № 14

В.о. завідувача кафедри фізичної культури та спорту (Л.М. Рибалко)
«03» серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної ради факультету
«28» серпня 2020 року

 (Л.М. Рибалко)

ВСТУП

Тренерська практика зі спеціальності є важливим етапом підготовки бакалаврів з професійною орієнтацією на теорію та практику підготовки тренера з виду спорту (інструктора, фахівця з організації дозвілля), яка надає можливість вдосконалити практичні уміння та організаторські навички діяльності, необхідні для майбутньої роботи за фахом у сфері фізичної культури і спорту.

Тренерська практика зі спеціальності організовується і проводиться відповідно до навчального плану підготовки «бакалаврів» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

2. Мета і завдання практики

Головна **мета** практики полягає у формуванні умінь і навичок застосувати теоретичні знання для відбору та спортивної орієнтації спортсменів, основи моделювання та прогнозування у підготовці спортсменів, успішного забезпечення навчально-тренувального процесу, організації фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів.

Визначена мета реалізовується через вирішення наступних **завдань**:

- сприяння формуванню основних професійно-педагогічних навичок та умінь, необхідних для майбутньої роботи;
- ознайомлення студентів зі структурою і змістом роботи спортивної школи і навчально-тренувальних груп з видів спорту;
- створення цілісного уявлення про зміст і характер діяльності керівника спортивної школи, тренера з виду спорту (організаційна, виховна, навчально-спортивна, науково-дослідна, адміністративно-господарча, суддівська та представницька);
- удосконалення навичок з організації, планування та проведення навчально-тренувального процесу у спортивних секціях з видів спорту, а також контролю за його ефективністю;
- застосування педагогічних технологій та окремих методик планування, організації й контролю діяльності тренера з виду спорту (інструктора, фахівця з організації дозвілля) на основі вивчення нормативної, організаційно-методичної та фінансової документації.

3. Очікувані результати

- застосувати теоретичні знання, уміння і навички отримані під час вивчення спеціальних дисциплін у професійній діяльності;
- демонструвати уміння оформлювати документацію для проведення навчально-тренувальних занять з виду спорту;
- розробляти досконалий індивідуальний професійний стиль діяльності майбутніх спеціалістів з фізичної культури і спорту;
- розвивати професійну творчість та прагнення до самовдосконалення майбутнього спеціаліста з фізичної культури і спорту;
- організовувати спортивно-масову роботу в різних ланках фізичного виховання.

4. Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

Знайомство та співбесіда з керівником закладу, з умовами майбутнього місця роботи, матеріально-технічним станом спортивної бази.

Оформлення наочної агітації.

Участь в інструктивно-методичних засіданнях педагогічної ради спортивної школи.

Організація проведення навчально-тренувальних занять з виду спорту.

Підготовка та проведення масових фізкультурно-спортивних заходів.

5. Вимоги до звітньої документації

1. **Щоденник** обліку роботи студента, завірений підписом директора та печаткою спортивної школи, звітом студента.

2. **План-конспект** навчально-тренувальних занять з виду спорту (за спеціалізацією) два конспекти (завірений тренером-методистом).

3. **Письмовий педагогічний аналіз** навчально-тренувального заняття тренера-методиста – один педагогічний аналіз заняття (завірений тренером-методистом).

4. **Документація про проведення спортивних змагань або масового фізкультурно-спортивного заходу** (положення, заявки, календар, протоколи (копії), підсумкова таблиця і технічний звіт).

5. **Звіт** практиканта про виконання програми .

6. Критерії оцінювання роботи здобувачів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час практики

Критерії оцінювання виконання практичних завдань практики

40 - 30 – **відмінно**: чітке, ґрунтовне виконання усіх вимог програми практики, креативність у розробці документів планування. Студент на належному рівні розробив плани-конспекти і реалізував їх на практиці: студентом-практикантом було досягнуто виконання усіх навчальнотренувальних занять; дотримання оптимальності і доступності запропонованого матеріалу згідно з фізичними можливостями дітей; раціонально та ефективно використано навчальний час; спостерігалось дотримання студентом оптимального темпу заняття; наявні та ефективно використані фронтальна, групова та індивідуальна форми роботи під час заняття; раціонально та ефективно використовував методи, прийоми і наочні засоби навчання рухів; спостерігався високий ступінь зацікавленості та рухової активності дітей під час заняття. Якісно виготовлена наочність до занять та фізкультурно-оздоровчих заходів. Методично правильно проведено науково-дослідне завдання практики. Ґрунтовно і коректно проаналізовано переглянуті заняття провідних тренерів. Встановлено і підтримано студентом позитивної атмосфери спілкування з дітьми у продовж усього терміну практики. Постійне стимулювання з його боку рухової активності дітей;

29 - 20 – **добре**: вище середнього рівня з кількома значними недоліками: своєчасна розробка конспектів занять. На високому рівні проведена більшість фізкультурних заходів, які відповідали всім висунутим вимогам, але були наявні незначні недоліки: не оптимально використано навчальний час, не спостерігався зв'язок культури мови з тренерською координацією (не на високому рівні сформоване вміння поєднувати показ вправи з її поясненням). Бездоганне виконання інших завдань практики;

19 – 10 – **задовільно**: непогано, але зі значною кількістю недоліків. Недбалість в оформленні документів планування, інколи невідповідність програмовому матеріалу. Студентом посередньо проведена більшість фізкультурних форм роботи з дітьми, на яких були наявні значні недоліки та порушення методики. Під час проведення навчально-тренувальних занять студент не завжди враховував індивідуальні можливості окремих дітей щодо рівня сформованості їх рухової сфери. Студент важко іде на контакт з дітьми,

не підтримує позитивної атмосфери спілкування між ними у процесі тренувальної діяльності, не завжди звертає увагу на порушення дисципліни під час їх проведення;

9 – 1 – **незадовільно**: потрібно повторне виконання завдань практики, які не було виконано своєчасно.

Критерії оцінювання звітної оформлення документації практики

30 – 23 – **відмінно**: студентом представлена вся звітна документація, розроблена згідно з вимогами, має чітку структуру, якісно оформлена. В ній представлено всі завдання практики, що потребували письмового звіту. Всі конспекти навчально-тренувальних занять, фізкультурно-оздоровчих заходів, бесід, представлені в хронологічному порядку та відповідають перспективному плану роботи.

22 - 14 – **добре**: звітна документація структурована згідно з вимогами, охайно оформлено. Письмово представлено всі завдання практики, але викладення матеріалу не логічне. Таблиці і їх зміст заповнено детально. Всі конспекти навчально-тренувальних занять, фізкультурно-оздоровчих заходів, бесід, представлені в хронологічному порядку та відповідають перспективному плану роботи.

13 – 7 – **задовільно**: звітна документація не завжди структурована згідно з вимогами, оформлення не охайне. Письмово представлено не всі завдання практики, викладення матеріалу не послідовне. Під час заповнення таблиць спостерігається деяка недбалість. Конспекти навчально-тренувальних занять, фізкультурно-оздоровчих заходів, бесід, представлено не у відповідності з перспективним планом роботи.

6 - 1 – **незадовільно**: потрібно повторне виконання завдань практики, які не було виконане своєчасно.

На оцінку з практики можуть вплинути показники рівня професійної сформованості особистості студента-практиканта – покращити або погіршити її. Якщо студент під час практики дотримується вимог, що висуваються до професійної сформованості особистості майбутнього практиканта, то оцінка виставляється за результатами теоретичної, практичної підготовки та захисту документації практики. У разі порушень вимог, що висуваються до професійної сформованості особистості студента практиканта, керівник практики має право застосовувати штрафні санкції – зняти бали. До таких

порушень може бути віднесено – відсутність на настановчій та підсумковій конференціях, відсутність на практиці студента з неповажної причини, відсутність конспектів навчально-тренувальних занять, невчасна здача звітної документації, неохайність та невідповідність зовнішнього вигляду студента-практиканта іміджу тренера (наявність спортивної форми), низький культурний рівень спілкування з дітьми та студентами, агресивність у стосунках з дітьми, невідповідна технічна підготовка студента-практиканта тощо.

7. Підведення підсумків практики

Рівень теоретичної готовності до виконання завдань практики	Якість виконання практичних завдань за програмою практики	Рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики	Рівень професійної сформованості особистості
30 балів (семестрова оцінка з навчальної дисципліни „Теорія і методика спортивного тренування.” (кількість балів з навчальної дисципліни×0,3)	40 балів 1.Підготовка та проведення навчально-тренувальних занять 8 уроків х 4 бали – 32 б 2.Організація проведення змагань 1 х 8 балів– 8 балів	30 балів 1. Щоденник обліку роботи бакалавра – 6 б 2. План-конспект навчально-тренувальних занять 2 шт. – 10 б 3. Письмовий педагогічний аналіз навчально-тренувального заняття – 10б 4. Звіт практиканта - 4 б	Етика поведінки; комунікативність; дисциплінованість; байдужість; амбітність; добросердя; нетактовність; нерішучість; упередженість; забудькуватість; необов’язковість; різкість; креативність; зв’язок культури мови студента з мовно-руховою координацією (уміння одночасно показувати і пояснювати вправу.

Рекомендовані джерела інформації

1. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня. – К.: Олімп. л-ра, 2010. – 248 с.
2. Біологічні основи фізичного виховання студентів. Посібник для студентів вузів / Під ред. П.Д.Плахтія. - Кам’янець-Подільський, 2009. – 403 с.

3. *Нетрадиційні види спорту: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Шишкін О.П., Стасюк І.І., Солопчук Д.М.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2006. – 104 с.*
4. *Нормативні матеріали з навчально-методичної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Навч.-метод. Посібник / Укл.: В.М.Федорчук, А.С.Попович, Л.І.Тимофійшина. – К-П.: Аксіома, 2010. – 220 с.*
5. *Келлер В.С. Теоретико-методические основы подготовки спортсменов / В.С.Келлер, В.Н.Платонов. – Львов: Украинская спортивная ассоциация, 1993. – 70 с.*
6. *Методические рекомендации по тренерской практике для студентов, специализирующихся по плаванию. – К.: КГИФК, 1993. – 26 с.*
7. *Платонов В.Н. Теория и методика спортивной тренировки / В.Н.Платонов – К.: Вища школа, 1984. – 352 с.*
8. *Положение о проведении тренерской практики студентов - выпускников университета. – К.: УГУФВС, 1994. – 24 с.*
9. *Тер-Ованесян А.А. Педагогика спорта / А.А.Тер-Ованесян, И.А.Тер-Ованесян – К.: Здоров'я, 1986. – 204 с.*
10. *Филин В.П. Основы юношеского спорта / В.П.Филин, Н.А.Фомин – М.: Физкультура и спорт, 1980. – 256 с.*